

1960.-1970. aastad olid **õnnelikud** Vanemuise teatrilie tervikuna. **Kaarel Irdi** juhitud Vanemuine sai **tuntuks terves Nõukogude Liidus**, külalisesinemisi toimus palju ka **välismaal**. Teatri repertuaaris oli rohkelt **eesti algupärandeid**, Kaarel Irdi tõi muuhulgas lavale terve rea Vanemuise tellimusel valminud ning teatrilukku läinud **Veljo Tormise** teoseid: „**Luigelend**“ (1966), „**Meestelaulud**“ (1966), „**Külavahelaulud**“ (1972) ja „**Naistelaulud**“ (1977). Muusikatrupid ja orkestris **täienes solistide koosseis, kriitika oli kiitev** nii Eestis kui välis-gastrollidel. Peadirigendina seisis Vanemuise orkestri ees sel perioodil **Erich Kõlar** (Vanemuises 1952–1999, peadirigent aastatel 1957–1980 ja 1981–1984). Dirigentidena olid pikka aega ametis **Valdeko Viru** (1969–1991) ja **Endel Nõgene** (1974–1980 dirigent, 1980–1981 peadirigent, 1987–1999 peadirigent ja muusikajuht).

Uue aastatuhande algul vahetusid peadirigendid tihti: aastatel 1999–2004 juh-tis orkestri tööd **Mihkel Kütson**, 2004–2006 **Hendrik Vestmann**, 2006–2007 **Toomas Vavilov**, aastatel 2008–2011 taas **Mihkel Kütson**. 1993–2015 töötas Vanemuises dirigendina **Lauri Sirp**. 2011–2020 oli teatri peadirigent **Paul Mägi**, kelle initsiatiivil salvestas orkester teatritöö kõrvalt mitmeid sümfoonilisi teoseid, mis anti välja **CD-plaatidena**. Alates 2014. aastast töötavad teatris **dirigentidena Martin Sildos** ja **Taavi Kull**. 2020. aasta sügisest on teatri **muusikajuht ja peadirigent Risto Joost**.

Kammerkontsertide sari "Vanemuise kolm orkestrit"

KEELPILLIKONTSERT

SOLISTID **KADRI PALU, ANNA SAMSONOVA, VLAD CAMPEAN, VITALIJ REGENSPERGER, KADRI REHEMA, TERESA JÄRVE, LAURI SÕÕRO, AIKE SÕÕRO, OLJA RAUDONEN**

VANEMUISE KAMMERORKESTER
ANASTASIIA CHERNIAK, MAIMU KAARDE, JAN PENTŠUK,
KRISTIINA LUIK, MARJU RIISIKAMP

KONTSERTMEISTER **KADRI PALU**

VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTRI MUUSIKAJUHT JA
PEADIRIGENT ON **RISTO JOOST**

Sarja järgmine kontsert toimub Tubina saalis 16. aprillil 2021

vanemuine.ee

28. NOVEMBRIL 2020 KELL 16.00

HEINO ELLERI MUUSIKAKOOLI TUBINA SAALIS

Josef Suk (1874–1935). Serenaad keelpillidele

I osa *Andante con moto*

Antonio Vivaldi (1678–1741). Kontsert kahele viiulile

a-moll RV 522

I osa *Allegro*

III osa *Allegro*

solistid Vlad Campean ja Anna Samsonova

Antonio Vivaldi. Kontsert kahele tšellole

g-moll RV 531

II osa *Largo*

III osa *Allegro*

solistid Lauri Sõõro ja Aike Sõõro

Josef Suk. Serenaad keelpillidele

II osa *Allegro ma non troppo e grazioso*

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791). *Sinfonia Concertante* Es-duur

III osa *Presto*

solistid Vitalij Regensperger (viul) ja Teresa Järve (vioola)

Sergei Rahmaninov (1873–1943). Vokaliis

solist Kadri Palu (viul)

Josef Suk. Serenaad keelpillidele

III osa *Adagio*

Henryk Wieniawski (1835–1880). Unistus (*Reverie*)

solist Kadri Rehema (vioola)

Tõnu Kõrvits (1969). Peegeldused tasasest maast

solist Olja Raudonen (tšello)

Josef Suk. Serenaad keelpillidele

IV osa *Allegro giocoso, ma non troppo presto*

VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTER

Vanemuise muusikateatrile pani aluse **August Wiera**, kes oli Vanemuise asjaarmastajalikul perioodil teatrijuht (**1878–1903**). Wiera osa Eesti lava-muusika arengus on silmapaistvam, kui võiks iseõppijalt eedalda. Tema eestvedamisel esietendus aastal **1883** Vanemuises Pius Alexander Wolff'i draama „**Preciosa**“, millele Carl Maria von Weber oli kirjutanud ooperliku avamängu ja rea muusikanumbreid. Seda sündmust ongi hakatud pidama nii **Vanemuise ja ka Eesti muusikateatri sünnipäevaks**. Tänu Wiera suurele muusikaarmastusele jõudsid Vanemuise lavale nii **operetid** kui **laulumängud**. **1899.** aastal jõudis Vanemuise lavale ka **esimene ooper** – Étienne Méhuli „**Joosep Egiptuses**“.

Kui Vanemuisest **1906. aastal professionaalne teater** sai, **keelas** teatri vastne juht **Karl Menning** asjaarmastajalikul tasemel tehtud **muusikalavastused** ära. Tartu orkestri- ja kontserdielu edendamisel on aga suuri teeneid **Aleksander Lättel**, kes **1900.** aastal asutas siin **Eesti esimese sümfooniaorkestri**. Pärast Lätte tagasitõmbumist jätkas tema tööd dirigent **Samuel Lindpere**, kelle eestvedamisel asutati **1908. aastal Vanemuise sümfooniaorkester**. Esimene kontsert toimus samal aastal 7. mail. Orkester esines teatrihooaegade suvisel vaheajal aiakontsertide nime all. Kavades oli esikohal **klassikaline muusika**.

Veelgi suurem tõus Tartu kontserdielus sai alguse **1911.** aastal koos **Juhan Aaviku** tulekuga Vanemuise orkestri dirigendiks. Kavas olid **maailma sümfooniilise muusika tippteosed**. Näiteks **1912.** aasta suvel kanti ette kõik **Beethoveni sümfooniad** (välja arvatud üheksas) ning 1915. aastal oli orkester esinenud tervelt **95** korda. Pikka aega juhatas Vanemuise sümfooniaorkestrit **Juhan Simm** (peadirigent 1914–1916 ja dirigent aastatel 1916–1941). **1935.** aastal sai Vanemuise teatri muusikajuhiks **Eduard Tubin**, kes juurutas igakuise talviste sümfooniakontsertide tava. Tänu **Baltimaade ühele rikkalikumale noodikogule** kujunes repertuaar erakordselt laiahaardeliseks.

Peale **II Maailmasõda**, kui **Vanemuise maja oli hävinud**, suur **noodikogu tuhaks põlenud** ning paljud **vanemuislased Eestist lahkunud** (sh dirigent Tubin), seisid Vanemuise orkestri ees **Jaan Hargel** (1944–1966), **Raivo Kursk** (1943–1949), **Aleksei Dolgušin** (peadirigent aastatel 1945–1951) ja **Aadu Regi** (1945–1951). Orkester koosnes sel perioodil väga erineva ettevalmistusega muusikutest, ent sellest hoolimata on ajalukku läinud muusikaliselt väga õnnestunud lavastusi, näiteks Tšaikovski „**Padaemand**“ (**1946**) ning Puccini „**Tosca**“ (**1948**).